

Warszawa, 18 grudnia 2012r.

Wstęp do Baz Danych

Projekt

„Salon motocyklowy”

Wykonali:

Mateusz Filipowicz

Piotr Małecki

Spis treści

1. ZAKRES I CEL PROJEKTU	4
2. DEFINICJA SYSTEMU.....	4
2.1 Perspektywa sprzedawcy	4
2.2 Perspektywa kierownika	4
2.3 Perspektywa dyrektora	4
3. MODEL KONCEPTUALNY.....	5
3.1 Definicja zbiorów encji	5
3.2 Ustalenie związków między encjami.....	6
3.3 Atrybuty i dziedziny atrybutów	7
3.3.1 Atrybuty	7
3.3.2 Dziedziny atrybutów	10
3.4 Klucze kandydujące i główne	12
3.5 Weryfikacja pod kątem wystąpienia redundancji	12
3.6 Schemat ER na poziomie konceptualnym	13
4. MODEL LOGICZNY	14
4.1 Charakterystyka modelu relacyjnego	14
4.2 Usunięcie właściwości niekompatybilnych z modelem relacyjnym - przykłady	14
4.2.1 Usunięcie związków wielu do wielu.....	14
4.2.2 Usunięcie związków rekurencyjnych wielu do wielu oraz atrybutów złożonych.....	15
4.3 Usunięcie pułapek szczelinowych i wachlarzowych	15
4.3.1 Pułapki wachlarzowe	15
4.3.2 Pułapki szczelinowe	15
4.4 Proces normalizacji – analiza i przykłady	15
4.4.1 Analiza anomalii wstawiania, modyfikacji i usuwania.	15
4.4.2 Pierwsza postać normalna	16
4.4.3 Druga postać normalna	16
4.4.4 Trzecia postać normalna	16
4.5 Schemat ER na poziomie modelu logicznego	19
4.6 Więzy integralności	20
4.6.1 Wymaganie obecności danych	20

4.6.2 Integralność encji	20
4.6.3 Integralność referencyjna	20
4.7 Proces denormalizacji	20
5. MODEL FIZYCZNY	21
5.1 Projekt transakcji	21
5.1.1 Perspektywa sprzedawcy:.....	21
5.1.2 Perspektywa kierownika	21
5.1.3 Perspektywa dyrektora	21
5.2 Dobór indeksów	22
5.3 Skrypt SQL zakładający bazę danych.....	22
5.4 Przykłady zapytań i poleceń SQL odnoszących się do bazy danych	31
6. BIBLIOGRAFIA	32

1. Zakres i cel projektu

Celem naszego projektu, było stworzenie bazy danych, która ma uprościć ujednolicić zadania i pracę osób zatrudnionych w salonie motocyklowym, ułatwić zarządzanie takimi obiektami, czyli zoptymalizować pracę takiego obiektu.

Opracowana przez nas baza umożliwia założenie sieci salonów motocyklowych, informacje o każdym salonie będą przechowywane w bazie danych. Umożliwia ona podniesienie wydajności pracy.

2. Definicja systemu

2.1 Perspektywa sprzedawcy

Sprzedawca może wykonywać następujące czynności:

- tworzyć oraz uzupełniać dane dotyczące klientów,
- koordynować jazdy próbne,
- wyszukiwać motocykle spełniające oczekiwania klientów,
- obsługiwać zamówienia klientów.

2.2 Perspektywa kierownika

Kierownik może wykonywać następujące czynności:

- nadzorować zamówienia klientów,
- kontrolować efektywność pracy sprzedawców,
- kontrolować dostępność motocykli do jazd próbnych.

2.3 Perspektywa dyrektora

Dyrektor posiada całkowity dostęp do bazy danych, a więc może:

- kontrolować efektywność pracy pracowników,
- mieć dostęp do wszystkich informacji klientów,
- mieć dostęp do wszystkich zamówień klientów,
- nadzorować oddziały.

3. Model konceptualny

3.1 Definicja zbiorów encji

Nazwa zbioru encji	Opis	Własności
Motocykle	Opisuje model i markę motocykli	Określa, że każdy motocykl ma swój egzemplarz.
Producenci	Obrazuje producenta danego motoru	Łączy Kraje z Motocyklami. Użyta w celu eliminacji redundancji danych
Kraje	Encja obrazująca kraj pochodzenia motocykla	Łączy się z Encją Producenci, w celu uniknięcia redundancji.
Egzemplarze	Określa bardzo dokładnie wszystkie cechy danego motocykla.	Encja Egzemplarze jest w relacji z encją Zamówienia w celu zamodelowania procesu zamówień i w relacji z DostępnośćEgzemplarza, aby sprawdzić czy dany motocykl może zostać sprzedany, zamówiony lub użyty do jazdy próbnej.
TypyMotocykli	Przedstawia jakiego typu jest dany motocykl, np. sportowy	Encja pomocnicza, łączy się z Egzemplarzami, w celu eliminacji redundancji danych
Kolor	Określenie koloru motocykla	Encja pomocnicza, łączy się z Egzemplarzami, w celu eliminacji redundancji danych
RodzajePaliwa	Określa jakie paliwo może być stosowane w danym Egzemplarzu	Encja pomocnicza, łączy się z Egzemplarzami, w celu eliminacji redundancji danych
Oddziały	Opisuje oddziały.	Sprawdzamy czy dany oddział posiada jakiś egzemplarz. Ponadto mamy związek z Zatrudnienia, modelujący zatrudnieniami.
Klienci	Opisuje klienta salonu motocyklowego.	Klienci mogą wykonywać różne czynności takie jak zamawianie egzemplarzy motocykli lub branie udziału w jazdach próbnych.
Stanowiska	Określa stanowisko pracownika.	Jeden pracownik może znajdować się wyłącznie na jednym stanowisku.
Miasta	Opisuje miasto w którym jest oddział, jak i miasto z którego pochodzi klient.	Encja pomocnicza do oddziałów i klientów. Określa kod pocztowy i przypisane mu miasto.
Zatrudnienia	Encja pośrednicząca pomiędzy Encjami Personel i Oddziały opisująca zatrudnionych pracowników.	Encja modelująca zatrudnienia w celu uniknięcia związku wielu do wielu. Dany pracownik może tylko raz być zatrudniony w danym oddziale.
Personel	Encja opisująca personel	Mamy w niej imię i nazwisko personelu, datę urodzenia oraz początek zatrudnienia, i opcjonalnie datę zakończenia pracy. Pracownik może zamawiać Zamówienia (relacja z encją Zamówienia), oraz może organizować jazdy próbne. (relacja z encją Jazdy Próbné).
JazdyProbne	Encja opisująca jazdy próbne.	Określa kto bierze udział w jeździe, kto wypożyczył, jaki motor i na jaki czas.
DostępnośćEgzemplarza	Encja do opisu czy dany egzemplarz jest dostępny w danym oddziale.	Jest ona w związku z Egzemplarzami i jazdami próbnymi. Dostępny motocykl można jedynie wypożyczyć na jazdę próbną – nie można go kupić.

Zamowienia	Obrazuje stan zamówienia danego motocykla. Każde zamówienie obejmuje dokładnie 1 motocykl.	Z tej encji można iść do Encji sprzedane oraz rezygnacje. Jest ona w relacji z tymi dwiema encjami.
Sprzedane	Określa, które zamówienie zostały zrealizowane i jaka jest ich data odbioru.	Jest ono w relacji z encją zamówienia.
Rezygnacje	Określa które zamówienie zostało odrzucone.	Opcjonalnie jest podawany powód odrzucenia zamówienia

3.2 Ustalenie związków między encjami

W projekcie wyróżniamy krotności:

1..1 – jedno i tylko jedno wystąpienie encji

0..* - brak lub wiele wystąpień encji

1..* - jedno lub wiele wystąpień encji.

Nazwa encji	Krotność	Związek		Nazwa encji	Krotność
Kraje	1..1	PochodziZ	R1	Producenci	1..*
Producenci	1..1	Produkuje	R2	Motocykle	0..*
Motocykle	1..1	Ma	R3	Egzemplarze	0..*
TypyMotocykli	1..1	JestTypu	R4	Egzemplarze	1..*
Kolory	1..1	JestKoloru	R5	Egzemplarze	1..*
RodzajePaliwa	1..1	NaPaliwo	R6	Egzemplarze	1..*
Egzemplarze	1..1	Zamawiane	R7	Zamowienia	0..*
Egzemplarze	1..1	JestDostepny	R8	DostepnoscEgzemplarza	0..*
Miasta	1..1	JestZ	R9	Klienci	1..*
Miasta	1..1	ZnajdujeSieW	R10	Oddzialy	1..*
Oddzialy	1..1	Zatrudnia	R11	Zatrudnienie	0..*
Oddzialy	1..1	Posiada	R12	DostepnoscEgzemplarza	0..*
Personel	1..1	Zamawia	R13	Zamowienia	0..*
Personel	1..1	Organizuje	R14	JazdyProbne	0..*
Personel	1..1	JestZatrudniony	R15	Zatrudnienia	0..*
Stanowiska	1..1	naStanowisku	R16	Zatrudnienia	1..*
Klienci	1..1	BioraUdzial	R17	JazdyProbne	0..*
Klienci	1..1	Zamawiaja	R18	Zamowienia	0..*
DostepnoscEgzemplarza	1..1	JestWypożyczany	R19	JazdyProbne	0..*
Zamowienia	1..1	Sprzedany	R20	Sprzedane	0..*
Zamowienia	1..1	Rezygnacja	R20	Rezygnacje	0..*

W relacji R16 zakładamy że jeden klient może testować konkretny motocykl dokładnie jeden raz.

3.3 Atrybuty i dziedziny atrybutów

3.3.1 Atrybuty

Nazwa zbioru encji	Atrybut	Opis	Nadrzędny zbiór encji	Typ danych	Wart. pusta	Wielo wart.	Wart. domyślna	Wart. trigger.
<i>Kraje</i>	<u>kraj</u>	<u>Klucz główny</u>	-	<u>Varchar2(20)</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>
<i>Producenci</i>	<u>marka</u>	<u>Klucz główny</u>	-	<u>Varchar2(20)</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>
	kraj	Klucz obcy	Kraje	Varchar2(20)	NIE	NIE	NIE	NIE
<i>Motocykle</i>	<u>model</u>	<u>Klucz główny</u>	-	<u>Varchar2(20)</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>
	<u>marka</u>	<u>Klucz główny obcy</u>	<u>Producenci</u>	<u>Varchar2(20)</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>
<i>TypyMotocykli</i>	<u>typ</u>	<u>Klucz główny</u>	-	<u>Varchar2(20)</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>
<i>Kolory</i>	<u>kolor</u>	<u>Klucz główny</u>	-	<u>Varchar2(20)</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>
<i>RodzajePaliwa</i>	<u>paliwo</u>	<u>Klucz główny</u>	-	<u>Varchar2(20)</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>
<i>Egzemplarze</i>	<u>idMotocyklu</u>	<u>Klucz główny</u>	-	<u>Number</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>	<u>TAK (od 1 z krokiem co 1)</u>
	marka	Klucz obcy	Motocykle	Varchar2(20)	NIE	NIE	NIE	NIE
	model	Klucz obcy	Motocykle	Varchar2(20)	NIE	NIE	NIE	NIE
	typ	Klucz obcy	TypyMotocykli	Varchar2(20)	NIE	NIE	NIE	NIE
	paliwo	Klucz obcy	RodzajePaliwa	Varchar2(20)	NIE	NIE	NIE	NIE
	kolor	Klucz obcy	Kolory	Varchar2(20)	NIE	NIE	NIE	NIE
	<u>nrSeryjny</u>	<u>Numer seryjny motocyklu</u>	-	<u>Varchar2(30)</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>
	rokProdukcji	Rok produkcji	-	Number(4,0)	NIE	NIE	NIE	NIE
	pojSilnika	Pojemność silnika [cm3]	-	Number(4,0)	NIE	NIE	NIE	NIE
	mocSilnika	Moc silnika [Km]	-	Number(3,0)	NIE	NIE	NIE	NIE
	waga	Waga [kg]	-	Number(4,0)	NIE	NIE	NIE	NIE
	szerokosc	Szerokosc [cm]	-	Number(3,0)	NIE	NIE	NIE	NIE
	wysokosc	Wysokosc [cm]	-	Number(3,0)	NIE	NIE	NIE	NIE
	dlugosc	Długosc [cm]	-	Number(3,0)	NIE	NIE	NIE	NIE
	cenaDetaliczna	Detaliczna cena producenta [zł]	-	Number(8,2)	NIE	NIE	NIE	NIE
	gwarancja	Okres gwarancji [lat]	-	Number(2,0)	NIE	NIE	NIE	NIE
	opis	Opis egzemplarza	-	Varchar2(255)	TAK	NIE	„NULL”	NIE
<i>Miasta</i>	<u>kodPocztowy</u>	<u>Klucz główny</u>	-	<u>Number(5,0)</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>

	miasto	Nazwa miasta	-	Varchar2(30)	NIE	NIE	NIE	NIE
Klienci	<u>idKlienta</u>	<u>Klucz główny</u>	-	<u>Number</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>	<u>TAK (od1 z krokiem co 1)</u>
	imie	Imię klienta	-	Varchar2(20)	NIE	NIE	NIE	NIE
	drugielmie	Drugie imię klienta	-	Varchar2(20)	TAK	NIE	„NULL”	NIE
	nazwisko	Nazwisko klienta	-	Varchar2(20)	NIE	NIE	NIE	NIE
	dataUrodzenia	Data urodzenia klienta	-	Date	NIE	NIE	NIE	NIE
	kodPocztowy	Klucz obcy	Miasta	Number(5,0)	NIE	NIE	NIE	NIE
	ulica	Ulica zamieszkania klienta	-	Varchar2(30)	NIE	NIE	NIE	NIE
	nrDomu	Numer domu klienta	-	Varchar2(4)	NIE	NIE	NIE	NIE
	nrMieszkania	Numer mieszkania klienta	-	Number(3,0)	NIE	NIE	NIE	NIE
	pesel	Numer PESEL klienta	-	Number(11,0)	TAK	NIE	„NULL”	NIE
	nrTelefonu	Numer telefonu klienta	-	Number(9,0)	NIE	NIE	NIE	NIE
Oddziały	<u>idOddzialu</u>	<u>Klucz główny</u>	-	<u>Number</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>	<u>TAK (od1 z krokiem co 1)</u>
	kodPocztowy	Klucz obcy	Miasta	Number(5,0)	NIE	NIE	NIE	NIE
	ulica	Ulica oddziału	-	Varchar2(30)	NIE	NIE	NIE	NIE
	nrBudynku	Numer budynku oddziału	-	Varchar2(4)	NIE	NIE	NIE	NIE
	nrLokalu	Numer lokalu oddziału	-	Number(3,0)	TAK	NIE	„NULL”	NIE
Personel	<u>idPracownika</u>	<u>Klucz główny</u>	-	<u>Number</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>	<u>TAK (od1 z krokiem co 1)</u>
	imie	Imię pracownika	-	Varchar2(20)	NIE	NIE	NIE	NIE
	drugielmie	Drugie imię pracownika	-	Varchar2(20)	TAK	NIE	„NULL”	
	nazwisko	Nazwisko pracownika	-	Varchar2(20)	NIE	NIE	NIE	NIE
	dataUrodzenia	Data urodzenia pracownika	-	Date	NIE	NIE	NIE	NIE
	zatrudnionyOd	Data początku zatrudnienia pracownika	-	Date	NIE	NIE	SYSDATE	NIE
	zatrudnionyDo	Data końca zatrudnienia pracownika	-	Date	TAK	NIE	NIE	NIE
	nrTelefonu	Numer telefonu pracownika	-	Number(9,0)	NIE	NIE	NIE	NIE
Stanowiska	<u>funkcja</u>	<u>Klucz główny.</u> <u>Stanowisko</u> <u>pracownika</u>	-	<u>Varchar2(20)</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>
Zatrudnienia	<u>idPracownika</u>	<u>Klucz główny</u> <u>obcy</u>	<u>Personel</u>	<u>Number</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>	<u>TAK (od1 z krokiem co 1)</u>
	<u>idOddzialu</u>	<u>Klucz główny</u> <u>obcy</u>	<u>Oddziały</u>	<u>Number</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>	<u>TAK (od1 z krokiem co 1)</u>
	funkcja	Klucz obcy	Stanowiska	Varchar2(20)	NIE	NIE	NIE	NIE

	pensja	Aktualne zarobki pracownika	-	Number(7,2)	NIE	NIE	NIE	NIE
DostEgzemplarza	<u>idMotocyklu</u>	<u>Klucz główny obcy</u>	<u>Motocykle</u>	<u>Number</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>	<u>TAK (od1 z krokiem co 1)</u>
	idOddzialu	Klucz obcy	Oddzialy	Number	NIE	NIE	NIE	<u>TAK (od1 z krokiem co 1)</u>
JazdyProbne	<u>idMotocyklu</u>	<u>Klucz główny obcy</u>	<u>DostEgzemplarza</u>	<u>Number</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>	<u>TAK (od1 z krokiem co 1)</u>
	<u>idKlienta</u>	<u>Klucz główny obcy</u>	<u>Klienci</u>	<u>Number</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>	<u>TAK (od1 z krokiem co 1)</u>
	idPracownika	Klucz obcy	Personel	Number	NIE	NIE	NIE	<u>TAK (od1 z krokiem co 1)</u>
	od	Data i godzina rozpoczęcia jazdy próbnej	-	Timestamp(0)	NIE	NIE	NIE	NIE
	do	Data i godzina zakończenia jazdy próbnej	-	Timestamp(0)	NIE	NIE	NIE	NIE
	uwagi	Uwagi klienta odnośnie jazdy próbnej	-	Varchar2(255)	TAK	NIE	„NULL”	NIE
Zamowienia	<u>idZamowienia</u>	<u>Klucz główny</u>	-	<u>Number</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>	<u>TAK (od1 z krokiem co 1)</u>
	idMotocyklu	Klucz obcy	Motocykle	Number	NIE	NIE	NIE	TAK (od1 z krokiem co 1)
	idKlienta	Klucz obcy	Klienci	Number	NIE	NIE	NIE	TAK (od1 z krokiem co 1)
	idPracownika	Klucz obcy	Personel	Number	NIE	NIE	NIE	TAK (od1 z krokiem co 1)
	dataZamowienia	Data złożenia zamówienia	-	Date	NIE	NIE	SYSDATE	NIE
	doOdbioru	Możliwa data odbioru motocyklu	-	Date	NIE	NIE	NIE	NIE
	cena	Ustalona cena sprzedaży	-	Number(8,2)	NIE	NIE	NIE	NIE
	zaliczka	Wpłacona zaliczka	-	Number(8,2)	NIE	NIE	‘0’	NIE
Sprzedane	<u>idZamowienia</u>	<u>Klucz główny obcy</u>	<u>Zamowienia</u>	<u>Number</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>	<u>TAK (od1 z krokiem co 1)</u>
	dataOdbioru	Data odbioru zamówienia	-	Date	NIE	NIE	SYSDATE	NIE
Rezygnacje	<u>idZamowienia</u>	<u>Klucz główny obcy</u>	<u>Zamowienia</u>	<u>Number</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>	<u>TAK (od1 z krokiem co 1)</u>
	dataRezygnacji	Data rezygnacji z zamówienia	-	Date	NIE	NIE	SYSDATE	NIE
	powód	Powód rezygnacji z zamówienia	-	Varchar2(255)	TAK	NIE	„NULL”	NIE

3.3.2 Dziedziny atrybutów

Nazwa zbioru encji	Atrybut	Dziedzina	Format	Zakres wartości
<i>Kraje</i>	<u>kraj</u>	<u>Ciąg znaków</u>		
<i>Producenci</i>	<u>marka</u>	<u>Ciąg znaków</u>		
	kraj	Ciąg znaków		
<i>Motocykle</i>	<u>model</u>	<u>Ciąg znaków</u>		
	<u>marka</u>	<u>Ciąg znaków</u>		
<i>TypyMotocykli</i>	<u>typ</u>	<u>Ciąg znaków</u>		
<i>Kolory</i>	<u>kolor</u>	<u>Ciąg znaków</u>		
<i>RodzajePaliwa</i>	<u>paliwo</u>	<u>Ciąg znaków</u>		
<i>Exemplarze</i>	<u>idMotocyklu</u>	<u>Liczby całkowite dodatnie</u>		
	marka	Ciąg znaków		
	model	Ciąg znaków		
	typ	Ciąg znaków		
	paliwo	Ciąg znaków		
	kolor	Ciąg znaków		
	nrSeryjny	Ciąg znaków		
	rokProdukcji	Liczby całkowite dodatnie	xxxx	x<0,9>
	pojSilnika	Liczby całkowite dodatnie	xxxx	x<0,9>
	mocSilnika	Liczby całkowite dodatnie	xxx	x<0,9>
	waga	Liczby całkowite dodatnie	xxxx	x<0,9>
	szerokosc	Liczby całkowite dodatnie	xxx	x<0,9>
	wysokosc	Liczby całkowite dodatnie	xxx	x<0,9>
	dlugosc	Liczby całkowite dodatnie	xxx	x<0,9>
	cenaDetaliczna	Liczby zmiennoprzecinkowe dodatnie	xxxxxx.xx	x<0,9>
	gwarancja	Liczby całkowite dodatnie	xx	x<0,9>
	opis	Ciąg znaków		
<i>Miasta</i>	<u>kodPocztowy</u>	<u>Ciąg znaków</u>	<u>xxxxx</u>	<u>x<0,9></u>
	miasto	Ciąg znaków		
<i>Klienci</i>	<u>idKlienta</u>	<u>Liczby całkowite dodatnie</u>		
	imie	Ciąg znaków		
	drugielmie	Ciąg znaków		

	nazwisko	Ciąg znaków		
	dataUrodzenia	data, zależne od systemu	rr/mm/dd	dd<1,31>, mm<1,12>, rrrr<00, 99>
	kodPocztowy	Ciąg znaków	xxxxx	x<0,9>
	ulica	Ciąg znaków		
	nrDomu	Ciąg znaków		
	nrMieszkania	Liczby całkowite dodatnie	xxx	x<0,9>
	pesel	Ciąg znaków	rrmmddxxxx x	rr<00,99>,m<01,12>&<21,32>,x<0,9>
	nrTelefonu	Ciąg znaków	xxxxxxxxx	x<0,9>
Oddziały	<u>idOddzialu</u>	<u>Liczby całkowite dodatnie</u>		
	kodPocztowy	Ciąg znaków	xxxxx	x<0,9>
	ulica	Ciąg znaków		
	nrBudynku	Ciąg znaków		
	nrLokalu	Liczby całkowite dodatnie	xxx	x<0,9>
Personel	<u>idPracownika</u>	<u>Liczby całkowite dodatnie</u>		
	imie	Ciąg znaków		
	drugielmie	Ciąg znaków		
	nazwisko	Ciąg znaków		
	dataUrodzenia	data, zależne od systemu	rr/mm/dd	dd<1,31>, mm<1,12>, rrrr<00, 99>
	zatrudnionyOd	data, zależne od systemu	rr/mm/dd	dd<1,31>, mm<1,12>, rrrr<00, 99>
	zatrudnionyDo	data, zależne od systemu	rr/mm/dd	dd<1,31>, mm<1,12>, rrrr<00, 99>
	nrTelefonu	<u>Liczby całkowite dodatnie</u>	xxxxxxxxx	x<0,9>
Stanowiska	funkcja	Ciąg znaków		'dyrektor', 'kierownik', 'sprzedawca'
Zatrudnienia	<u>idPracownika</u>	<u>Liczby całkowite dodatnie</u>		
	<u>idOddzialu</u>	<u>Liczby całkowite dodatnie</u>		
	funkcja	Ciąg znaków		dyrektor', 'kierownik', 'sprzedawca'
	pensja	Liczby zmienoprzecinkowe dodatnie	xxxxx.xx	x<0,9>
Dostępnym placem	<u>idMotocyklu</u>	<u>Liczby całkowite dodatnie</u>		
	idOddzialu	Liczby całkowite dodatnie		
Jazdy/Probne	<u>idMotocyklu</u>	<u>Liczby całkowite dodatnie</u>		
	<u>idKlienta</u>	<u>Liczby całkowite dodatnie</u>		
	idPracownika	Liczby całkowite dodatnie		
	od	data, zależne od systemu	rr/mm/dd	dd<1,31>, mm<1,12>, rrrr<00, 99>
	do	data, zależne od systemu	rr/mm/dd	dd<1,31>, mm<1,12>, rrrr<00, 99>
	uwagi	Ciąg znaków		
Zamowienia	<u>idZamowienia</u>	<u>Liczby całkowite dodatnie</u>		
	idMotocyklu	Liczby całkowite dodatnie		
	idKlienta	Liczby całkowite dodatnie		
	idPracownika	Liczby całkowite dodatnie		
	dataZamowienia	data, zależne od systemu	rr/mm/dd	dd<1,31>, mm<1,12>, rrrr<00, 99>
	doOdbioru	data, zależne od systemu	rr/mm/dd	dd<1,31>, mm<1,12>, rrrr<00, 99>

	cena	Liczby zmienoprzecinkowe dodatnie	xxxxxx.xx	x<0,9>
	zaliczka	Liczby zmienoprzecinkowe dodatnie	xxxxxx.xx	x<0,9>
Sprzedane	<u>idZamowienia</u>	<u>Liczby całkowite dodatnie</u>		
	dataOdbioru	data, zależne od systemu	rr/mm/dd	dd<1,31>, mm<1,12>, rrrr<00, 99>
Rezygnacje	<u>idZamowienia</u>	<u>Liczby całkowite dodatnie</u>		
	dataRezygnacji	data, zależne od systemu	rr/mm/dd	dd<1,31>, mm<1,12>, rrrr<00, 99>
	powód	Ciąg znaków		

3.4 Klucze kandydujące i główne

Wybierając klucze kandydujące, staraliśmy się znaleźć taki zbiór atrybutów, który by jednoznacznie identyfikował wystąpienie encji w zbiorze encji. Przy wyborze kluczy głównych kierowaliśmy się jak najmniejszą ilością atrybutów. Zwracaliśmy uwagę na fakt czy dany atrybut jest tekstowy czy liczbowy. Wybieraliśmy te drugie o względnie niskich wartościach.

Klucze kandydujące są pogrubione, a główne podkreślone i pogrubione.

3.5 Weryfikacja pod kątem wystąpienia redundancji

W naszym projekcie nie występują związki wzajemne jednoznaczne (1:1)

Związek redundantny, to taki związek dostarczający informacje, które można uzyskać na podstawie innego związku.

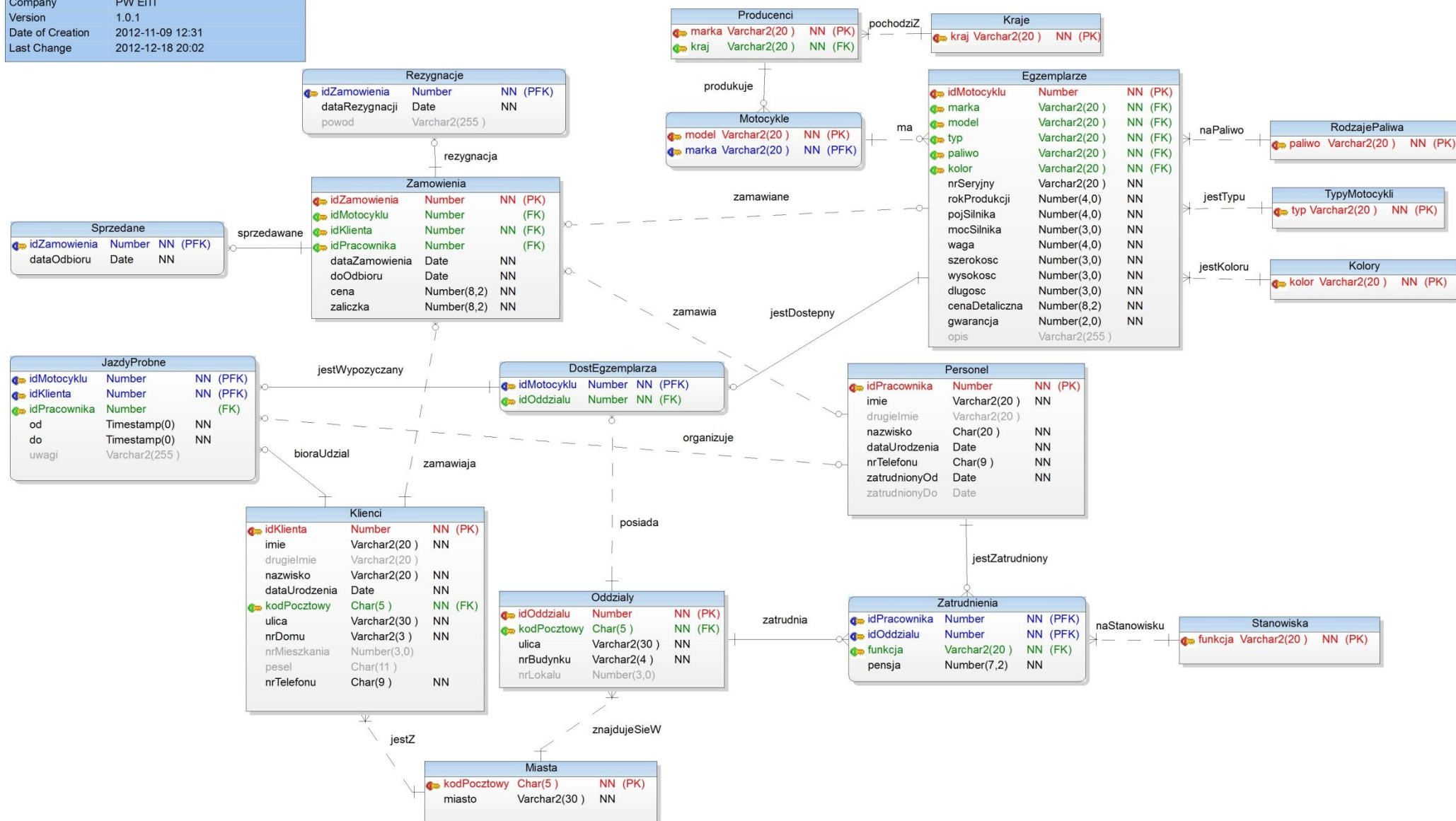
- Do informacji o tym jakie jazdy próbne są organizowane możemy dojść od strony pracownika poprzez relacje R14, również klient może uzyskać taką informację poprzez relację R16, ale Klient wie tylko o jazdach próbnych, w których sam bierze udział, a personel o wszystkich jazdach próbnych.

- Podobna sytuacja mogłaby wystąpić przy próbie sprawdzenia, które egzemplarze zostały sprzedane spoglądając od strony relacji R13 i R19, a z drugiej strony od relacji R17 i R19. Tutaj jednak również klient ma dostęp tylko do swoich egzemplarzy zakupionych a personel do wszystkich.

Zatem w naszej bazie nie zaobserwowaliśmy związku redundancyjnego.

3.6 Schemat ER na poziomie konceptualnym

Project	Salon motocyklowy
Model	Salon motocyklowy
Author	Piotr Malecki, Mateusz Filipowicz
Company	PW EITI
Version	1.0.1
Date of Creation	2012-11-09 12:31
Last Change	2012-12-18 20:02

4. Model logiczny

4.1 Charakterystyka modelu relacyjnego

W modelu relacyjnym każda relacja ma nazwę i składa się z posiadających własne nazwy atrybutów (kolumn) danych. Każda krotka zawiera jedną wartość każdego atrybutu. O sile modelu relacyjnego świadczy prostota struktury logicznej. Jednak główny mechanizm tego modelu jest oparty na matematycznej teorii mnogości i rachunku predykantów pierwszego rzędu.

4.2 Usunięcie właściwości niekompatybilnych z modelem relacyjnym - przykłady

4.2.1 Usunięcie związków wielu do wielu.

W naszej bazie występowały następujące związki wielu do wielu.

Związek: Oddziały $\leftrightarrow$ Personel

Związek ten rozwiązaliśmy w następujący sposób: poprzez dodanie nowej encji Zatrudnienia oraz związków R11, R15. Bez tej encji Personel mógłby być zatrudniony w różnych oddziałach oraz w danym oddziale mogłoby pracować wielu pracowników.

Nazwa zbioru encji	Opis	Własności
Zatrudnienia	Encja pośrednicząca pomiędzy Encjami Personel i Oddziały.	Encja modelująca zatrudnienia w celu uniknięcia związku wielu do wielu. Z jednej strony może być wielu pracowników zatrudnionych obecnie. Z drugiej strony każdy oddział zatrudnia wielu pracowników.

Nazwa zbioru encji	Atrybut	Opis	Nadrzędny zbiór encji	Typ danych	Wart. pusta	Wielo wart.	Wart. domyślna
Zatrudnienia	<u>idPracownika</u>	<u>Klucz główny obcy</u>	<u>Personel</u>	<u>Number</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>
	<u>idOddzialu</u>	<u>Klucz główny obcy</u>	<u>Oddziały</u>	<u>Number</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>
	pensja	Aktualne zarobki pracownika	-	Number(7,2)	NIE	NIE	NIE

Nazwa encji	Krotność	Związek		Nazwa encji	Krotność
Oddziały	1..1	Zatrudnia	R11	Zatrudnienie	0..*
Personel	1..1	JestZatrudniony	R15	Zatrudnienia	0..*

4.2.2 Usunięcie związków rekurencyjnych wielu do wielu oraz atrybutów złożonych.

W naszej bazie nie ma związków rekurencyjnych wielu do wielu. Nie zaobserwowaliśmy też żadnych związków złożonych. Ponadto nie ma zaobserwowaliśmy żadnych pól atrybutów wielowartościowych. Już na pierwszym etapie projektowania wyeliminowaliśmy pola złożone, np:

- *Imię i Nazwisko* rozdzieliliśmy na dwa pola: *Imię* oraz *Nazwisko*
- *Adres oddziału* (podobnie jak klienta) rozdzieliliśmy na pola: *kodPocztowy*, *ulica*, *nrBudynku*, *nrLokalu*

4.3 Usunięcie pułapek szczelinowych i wachlarzowych

4.3.1 Pułapki wachlarzowe

Pułapki wachlarzowe mogłyby być związane z encjami Egzemplarze, Personel, Oddziały i Klienci. Po przebadaniu relacji występujących w naszym modelu, nie stwierdziliśmy występowania żadnych pułapek wachlarzowych, ponieważ do wszystkich potrzebnych informacji da się dojść z każdej odpowiedniej encji.

4.3.2 Pułapki szczelinowe

Podobnie pułapki szczelinowe mogłyby być związane z Producentami, Motocykle, Egzemplarze lub z encjami Klienci, Zamówienia, Rezerwacje. Jednak podobnie tutaj nie stwierdzamy pominięcia żadnych istotnych informacji w żadnym z rozważanych przypadków.

4.4 Proces normalizacji – analiza i przykłady

4.4.1 Analiza anomalii wstawiania, modyfikacji i usuwania.

Po przeanalizowaniu uznaliśmy, że w naszej bazie danych nie obserwujemy anomalii wstawiania i modyfikacji. Jedynym miejscem, w którym w naszej bazie występowały anomalie usuwania były encje zatrudnienia, personel oraz oddziały. Informacje o personalu takie jak oddziały, w których pracował, ostatnia pensja oraz okresy pracy były tracone wraz z odejściem pracownika z danego oddziału. Zostało to rozwiązane poprzez usunięcie atrybutów *zatrudnionyOd* oraz *zatrudnionyDo* z encji *Personel* oraz utworzenie identycznych w encji *Zatrudnienia*, a także poprzez powiązanie związków R13 i R14 z encją zatrudnienie, zamiast encją *Personel*.

Nazwa zbioru encji	Opis	Własności
Zatrudnienia	Encja pośrednicząca pomiędzy Encjami <i>Personel</i> i <i>Oddziały</i> opisująca zatrudnionych pracowników.	Encja modelująca zatrudnienia w celu uniknięcia związku wielu do wielu. Dany pracownik może tylko raz być zatrudniony w danym oddziale.

Nazwa zbioru encji	Atrybut	Opis	Nadrzędny zbiór encji	Typ danych	Wart. pusta	Wielo wart.	Wart. domyślna	Wart. trigger.
Zatrudnienia	<u>idPracownika</u>	<u>Klucz główny obcy</u>	<u>Personel</u>	<u>Number</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>	<u>TAK (od1 z krokiem co 1)</u>
	<u>idOddzialu</u>	<u>Klucz główny obcy</u>	<u>Oddzialy</u>	<u>Number</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>	<u>TAK (od1 z krokiem co 1)</u>
	pensja	Aktualne zarobki pracownika	-	Number(7,2)	NIE	NIE	NIE	NIE
	zatrudnionyOd	Data początku zatrudnienia pracownika	-	Date	NIE	NIE	NIE	NIE
	zatrudnionyDo	Data końca zatrudnienia pracownika	-	Date	TAK	NIE	NIE	NIE

Nazwa encji	Krotność	Związek		Nazwa encji	Krotność
Zatrudnienia	1..1	Zamawia	R13	Zamowienia	0..*
Zatrudnienia	1..1	Organizuje	R14	JazdyProbne	0..*

4.4.2 Pierwsza postać normalna

Relacja jest w pierwszej postaci normalnej, jeśli każda wartość atrybutu w każdej krotce tej relacji jest wartością elementarną, czyli nierozkładalną. W trakcie projektowania naszej bazy zwracaliśmy uwagę na fakt, żeby atrybuty w każdej krotce były wartościami nierozkładalnymi. Zatem nasza baza jest w pierwszej postaci normalnej.

4.4.3 Druga postać normalna

Relacja jest w drugiej postaci normalnej jeżeli każdy atrybut nie wchodzący w skład klucza zależy od klucza a nie od jego części. W każdej encji, która ma klucz główny w postaci prostej to niewątpliwie każdy atrybut nie wchodzący w skład klucza, zależy od całego klucza a nie od części. Przeanalizowaliśmy encje zawierające następujące klucze główne:

Encja	Klucz główny
<i>Motocykle</i>	<i>model + marka</i>
<i>Zatrudnienia</i>	<i>idPracownika + idOddzialu</i>
<i>JazdyProbne</i>	<i>idKlienta + idMotocyklu</i>

Stwierdzamy, że każda kolumna zależy funkcyjnie od całego klucza głównego a nie od jego części. Nasza baza jest zatem w drugiej postaci normalnej.

4.4.4 Trzecia postać normalna

Dana relacja jest w trzeciej postaci normalnej, jeśli jest ona w drugiej postaci normalnej i każdy jej atrybut nie wchodzący w skład żadnego klucza potencjalnego nie jest przechodnio funkcyjnie zależny od żadnego klucza potencjalnego tej relacji. Inaczej mówiąc, wszystkie niekluczowe kolumny są określone kluczem, całym kluczem i tylko kluczem.

W encji *Motocykle* poza wyznaczonym kluczem głównym *idMotocykla* istnieje również klucz kandydujący *nrSeryjny*, który jest unikatowy dla każdego motocykla i jednoznacznie identyfikuje każdy motocykl. Zatem w encji tej mamy do czynienia z zależnościami przechodnimi. Ponadto zauważyliśmy, że może istnieć wiele jednakowych pod względem parametrów motocykli różniących się wyłącznie numerem seryjnym. W związku z tym tworzymy nową encję *KonkretnyMotocykl*.

Nazwa zbioru encji	Opis	Własności
KonkretnyMotocykl	Opisuje dokładnie jeden, konkretny motocykl na podstawie jego numeru seryjnego	Może istnieć wiele jednakowych motocykli różniących się wyłącznie numerem seryjnym.

Nazwa zbioru encji	Atrybut	Opis	Nadrzędny zbiór encji	Typ danych	Wart. pusta	Wielo wart.	Wart. domyślna	Wart. trigger.
<i>KonkretnyMotocykl</i>	<u>nrSeryjny</u>	<u>Klucz główny</u>	-	<u>Varchar2(30)</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>
	idMotocykla	Klucz obcy	Egzemplarze	Number	NIE	NIE	NIE	TAK (od1 z krokiem co 1)
	dostępny	Określa czy konkretny motocykl został sprzedany	-	Char(1)	NIE	NIE	't'	NIE

Nazwa zbioru encji	Atrybut	Dziedzina	Format	Zakres wartości
<i>KonkretnyMotocykl</i>	dostępny	Znak	x	x<'t','n'> t - tak n - nie

Z encji *Egzemplarze* zostaje usunięty atrybut *nrSeryjny*. Zostaje utworzony nowy związek pomiędzy encją *Egzemplarze* a *KonkretnyMotocykl* oraz część dotychczasowych związków powiązanych z encją *Egzemplarze* zostaje powiązana z encją *KonkretnyMotocykl*. Uzyskany związek R8 jest związkiem wzajemnie jednoznacznym (1:1), ponieważ jeden konkretny motocykl o unikatowym numerze seryjnym może być na stanie tylko i wyłącznie w jednym oddziale. Związek ten nie wprowadza do naszej bazy niekompatybilności.

Nazwa encji	Krotność	Związek		Nazwa encji	Krotność
Egzemplarze	1..1	Istnieje	R22	KonkretnyMotocykl	1..*
KonkretnyMotocykl	1..1	Zamawiane	R7	Zamowienia	0..*
KonkretnyMotocykl	1..1	JestDostępny	R8	DostępnośćEgzemplarza	0..1

Ponadto już na etapie projektowania modelu conceptualnego stworzyliśmy encję *Miasta*, aby uniknąć zależności nazwy *miasta* od *kodu pocztowego* w zbiorze encji *Klienci* oraz *Oddziały*. Stworzyliśmy również encję *Silniki*, aby uniknąć ewentualnej redundancji danych oraz mieć możliwość uzyskania większej ilości informacji odnośnie stosowanych silników w danych motocyklach. Związek R6 powiązaną z utworzoną encją.

Nazwa zbioru encji	Opis	Własności
Silniki	Encja opisująca silnika.	Reprezentuje właściwości konkretnego silnika, takie jak jego typ, pojemność, moc, spalanie czy wykorzystywane paliwo.

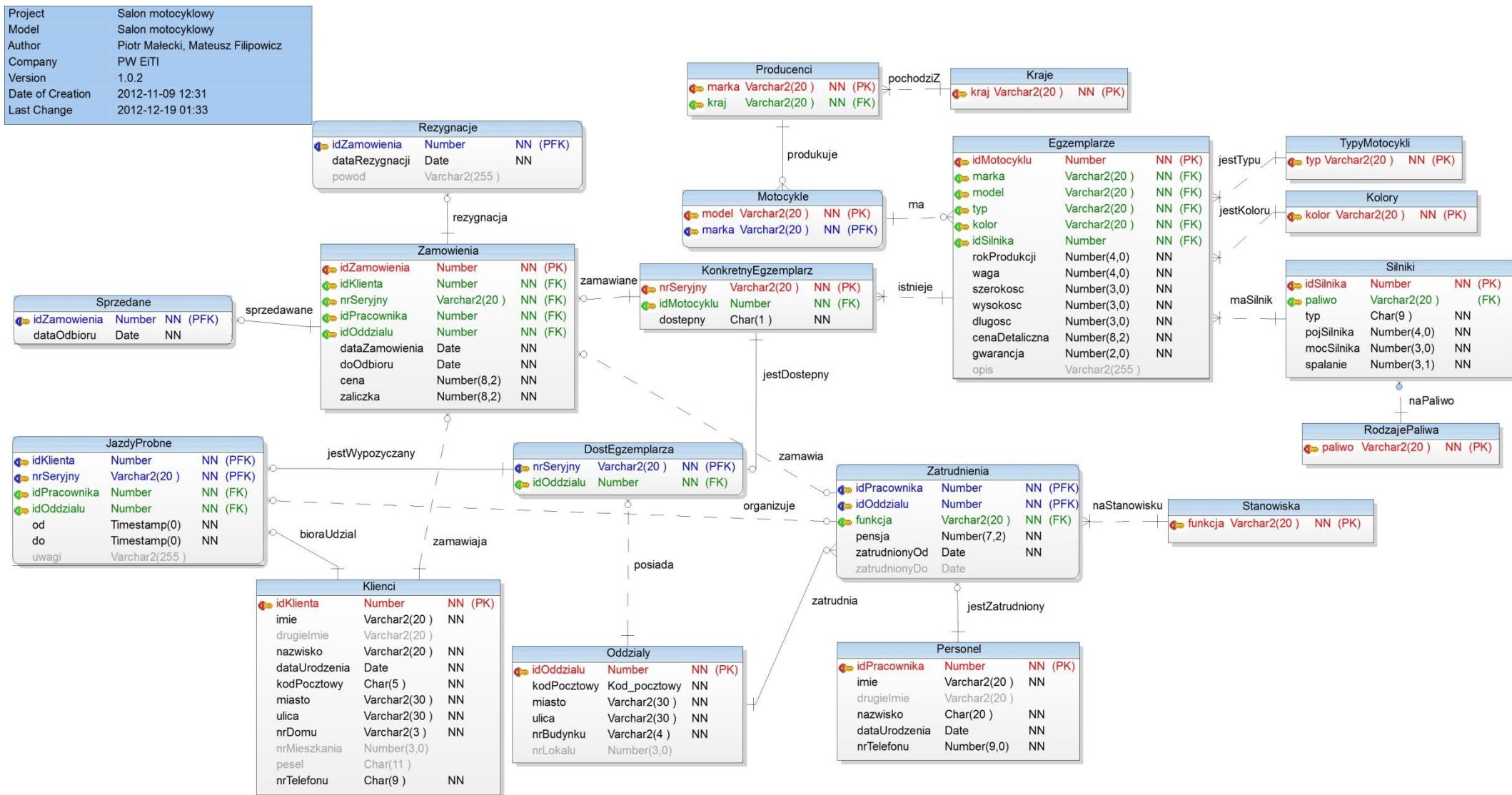
Nazwa zbioru encji	Atrybut	Opis	Nadrzędny zbiór encji	Typ danych	Wart. pusta	Wielo wart.	Wart. domyślna	Wart. trigger.
<i>Silniki</i>	<u>idSilnika</u>	<u>Klucz główny</u>	-	<u>Number</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>	<u>TAK (od1 z krokiem co 1)</u>
	Paliwo	Klucz obcy	RodzajePaliwa	Varchar2(20)	NIE	NIE	NIE	NIE
	typ	Określa typ silnika, tj dwusuw czy czterosuw	-	Char(9)	NIE	NIE	NIE	NIE
	pojSilnika	Pojemność silnika [cm3]	-	Number(4,0)	NIE	NIE	NIE	NIE
	mocSilnika	Moc silnika [KM]	-	Number(3,0)	NIE	NIE	NIE	NIE
	spalanie	Średnie spalanie silnika[l/100km]	-	Number(3,1)	NIE	NIE	NIE	NIE

Nazwa encji	Krotność	Związek		Nazwa encji	Krotność
Silniki	1..1	maSilnik	R23	Egzemplarze	1..*
RodzajePaliwa	1..1	naPaliwo	R6	Silniki	1..*

Nazwa zbioru encji	Atrybut	Dziedzina	Format	Zakres wartości
<i>Silnik</i>	typ	Ciąg znaków		'dwusuw', 'czterosuw'

Po przeprowadzeniu normalizacji, projektowana przez nas baza danych została doprowadzona do trzeciej postaci normalnej.

4.5 Schemat ER na poziomie modelu logicznego

4.6 Więzy integralności

Spełnienie warunku zachowania więzów integralności jest jednym z podstawowych zadań każdej bazy danych. W naszym projekcie przyjęliśmy następujące założenia.

4.6.1 Wymaganie obecności danych

Ustaliliśmy, że pola oznaczone jako NOT NULL muszą być określone. Natomiast pola takie jak *zatrudnionyDo*, *powod*, *zaliczka*, *uwagi*, *nrMieszkania*, *nrLokalu* nie muszą mieć wartości. Reszta pól musi mieć przypisaną wartość.

4.6.2 Integralność encji

Integralność encji zakłada, że klucz główny encji nie może przyjmować wartości pustej. Np. *idMotocyklu* musi być określone dla każdej krotki.

4.6.3 Integralność referencyjna

Modyfikacja klucza głównego krotki nadrzędnej implikuje zmiany we wszystkich krotkach podrzędnych (metoda Cascade). W przypadku usunięcia rekordu z tabeli nadrzędnej nie można usunąć rekordu z tabeli podrzędnej jeśli istnieje powiązany rekord (Metoda Restrict).

Wyjątkami są: jeśli usuniemy *Oddział* to chcemy również usunąć Dostępne egzemplarze w tym oddziale. (Metoda Cascade)

4.7 Proces denormalizacji

W konsekwencji, w pewnych okolicznościach konieczne jest zaakceptowanie utraty części korzyści płynących z całkowicie znormalizowanego projektu na rzecz wydajności systemu. Jest to uzasadnione tylko w przypadku, gdy przewiduje się, że system nie będzie w stanie spełnić wymagań w zakresie wydajności przetwarzania.

W naszej bazie danych odwołania do adresu klienta bądź oddziału pomijające atrybut *miastowystępują* bardzo rzadko. Wybieramy więc drugą postać normalną i dokonujemy złączenia relacji *Klient* i *Miasta, Oddziały* i *Miasta*. Usunięte zostały związki R9 i R10.

Nazwa zbioru encji	Atrybut	Opis	Nadrzędny zbiór encji	Typ danych	Wart. pusta	Wielo wart.	Wart. domyślna	Wart. trigger.
Klenci	<u>idKlienta</u>	<u>Klucz główny</u>	-	<u>Number</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>	<u>TAK (od1 z krokiem co 1)</u>
	imie	Imię klienta	-	Varchar2(20)	NIE	NIE	NIE	NIE
	drugielmie	Drugie imię klienta	-	Varchar2(20)	TAK	NIE	NIE	NIE
	nazwisko	Nazwisko klienta	-	Varchar2(20)	NIE	NIE	NIE	NIE
	dataUrodzenia	Data urodzenia klienta	-	Date	NIE	NIE	NIE	NIE
	kodPocztowy	Kod pocztowy	-	Number(5,0)	NIE	NIE	NIE	NIE
	miasto	Miasto klienta	-	Varchar2(30)	NIE	NIE	NIE	NIE
	ulica	Ulica klienta	-	Varchar2(30)	NIE	NIE	NIE	NIE

	nrDomu	Numer domu klienta	-	Varchar2(4)	NIE	NIE	NIE	NIE
	nrMieszkania	Numer mieszkania klienta	-	Number(3,0)	NIE	NIE	NIE	NIE
	pesel	Numer PESEL klienta	-	Number(11,0)	TAK	NIE	NIE	NIE
	nrTelefonu	Numer telefonu klienta	-	Number(9,0)	NIE	NIE	NIE	NIE
Oddziały	<u>idOddzialu</u>	<u>Klucz główny</u>	-	<u>Number</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>	<u>NIE</u>	<u>TAK (od1 z krokiem co 1)</u>
	kodPocztowy	Kod pocztowy	-	Number(5,0)	NIE	NIE	NIE	NIE
	miasto	Miasto oddziału	-	Varchar2(30)	NIE	NIE	NIE	NIE
	ulica	Ulica oddziału	-	Varchar2(30)	NIE	NIE	NIE	NIE
	nrBudynku	Numer budynku oddziału	-	Varchar2(4)	NIE	NIE	NIE	NIE
	nrLokalu	Numer lokalu oddziału	-	Number(3,0)	TAK	NIE	NIE	NIE

5. Model fizyczny

5.1 Projekt transakcji

5.1.1 Perspektywa sprzedawcy:

- Wyszukiwanie motocykli na podstawie podanych parametrów (typ, model, marka itp.),
- Podawanie szczegółowych informacji na temat danego motocyklu,
- Wprowadzanie nowych motocykli,
- Wprowadzanie dostępnych motocykli w oddziale,
- Wprowadzanie danych klientów,
- Sprawdzanie dostępności motocykli,
- Organizowanie jazd próbnych,
- Realizowanie zamówień klientów.

5.1.2 Perspektywa kierownika

- Wprowadzanie nowych motocykli,
- Wprowadzanie danych klientów,
- Modyfikacja/usunięcie motocykli,
- Modyfikacja/usunięcie informacji o klientach,
- Wyszukiwanie informacji o odpowiednim motocyklu, części.

5.1.3 Perspektywa dyrektora

- Wprowadzanie danych o pracownikach, klientach, motocyklach,
- Modyfikowanie/usuwanie informacji o pracownikach, klientach,
- Modyfikowanie/usuwanie informacji o motocyklach,
- Wyszukiwanie informacji na temat pracowników, klientów oraz motocykli.

5.2 Dobór indeksów

Indeks jest to struktura danych umożliwiająca szybszy dostęp do konkretnych rekordów w pliku, a tym samym przyspieszenie realizacji zapytań. Najczęstszymi informacjami wyszukiwanymi w naszej bazie danych są oferowane motocykle, zamówienia i jazdy próbne obsługiwane przez danych pracowników, kupione motocykle przez danego klienta oraz sprzedane motocykle. Do usprawnienia operacji na powyższych danych użyliśmy indeksów, które wspomogą wyszukiwanie przedstawionych danych. Są one zamieszczone w skrypcie z podpunktu 5.3.

Jako, że należy utworzyć indeks dla klucza głównego danej relacji, a ponadto nie należy indeksować małej relacji oraz należy utworzyć indeks pomocniczy dla kolumn, które nie są kluczami głównymi ani kluczami obcymi, ale mogą być używane w złożonych powiązaniach, to wybraliśmy następujące indeksy:

Nazwa indeksu	Tabela	Atrybuty
Index1	Egzemplarze	idMotocyklu
Index2	Zamowienia	idZamowienia
Index3	JazdyPprobne	idKlienta, nrSeryjny, idPracownika
Index4	Klienci	idKlienta
Index5	Oddziały	idOddziału
Index6	Pracownicy	idPracownika

5.3 Skrypt SQL zakładający bazę danych

-- Create sequences section -----

```
CREATE SEQUENCE ID_motocyklu_seq
INCREMENT BY 1
START WITH 1
NOMAXVALUE
NOMINVALUE
CACHE 20
/
CREATE SEQUENCE ID_miasta_seq
INCREMENT BY 1
START WITH 1
NOMAXVALUE
NOMINVALUE
CACHE 20
/
CREATE SEQUENCE ID_personelu_seq
INCREMENT BY 1
START WITH 1
NOMAXVALUE
NOMINVALUE
CACHE 20
/
CREATE SEQUENCE ID_klienta_seq
INCREMENT BY 1
START WITH 1
NOMAXVALUE
NOMINVALUE
CACHE 20
```

```

/
CREATE SEQUENCE ID_oddzialu_seq
INCREMENT BY 1
START WITH 1
NOMAXVALUE
NOMINVALUE
CACHE 20
/
CREATE SEQUENCE ID_zamowienia_trig
INCREMENT BY 1
START WITH 1
NOMAXVALUE
NOMINVALUE
CACHE 20
/
CREATE SEQUENCE ID_silnika_trig
INCREMENT BY 1
START WITH 1
NOMAXVALUE
NOMINVALUE
CACHE 20
/

-- Create tables section -----

-- Table Egzemplarze
CREATE TABLE Egzemplarze(
  idMotocyklu Number NOT NULL,
  marka Varchar2(20 ) NOT NULL,
  model Varchar2(20 ) NOT NULL,
  typ Varchar2(20 ) NOT NULL,
  kolor Varchar2(20 ) NOT NULL,
  idSilnika Number NOT NULL,
  rokProdukcji Number(4,0) NOT NULL,
  waga Number(4,0) NOT NULL
    CONSTRAINT waga_check CHECK (waga > 0),
  szerokosc Number(3,0) NOT NULL
    CONSTRAINT CheckConstraint1 CHECK (szerokosc > 0),
  wysokosc Number(3,0) NOT NULL
    CONSTRAINT CheckConstraint2 CHECK (wysokosc > 0),
  dlugosc Number(3,0) NOT NULL
    CONSTRAINT CheckConstraint3 CHECK (dlugosc > 0),
  cenaDetaliczna Number(8,2) NOT NULL,
  gwarancja Number(2,0) NOT NULL
    CONSTRAINT CheckConstraint6 CHECK (gwarancja > 0),
  opis Varchar2(255 ),
  CONSTRAINT rokProdukcji_check CHECK (rokProdukcji BETWEEN 1900 and 2300)
)
/

-- Create indexes for table Egzemplarze
CREATE INDEX Index1 ON Egzemplarze (idMotocyklu)
/

-- Add keys for table Egzemplarze
ALTER TABLE Egzemplarze ADD CONSTRAINT Key1 PRIMARY KEY (idMotocyklu)
/

-- Table Motocykle
CREATE TABLE Motocykle(

```

```

    model Varchar2(20 ) NOT NULL,
    marka Varchar2(20 ) NOT NULL
)
/
-- Add keys for table Motocykle
ALTER TABLE Motocykle ADD CONSTRAINT Key2 PRIMARY KEY (marka,model)
/

-- Table Producenti
CREATE TABLE Producenti(
    marka Varchar2(20 ) NOT NULL,
    kraj Varchar2(20 ) NOT NULL
)
/
-- Add keys for table Producenti
ALTER TABLE Producenti ADD CONSTRAINT Key3 PRIMARY KEY (marka)
/

-- Table Sprzedane
CREATE TABLE Sprzedane(
    idZamowienia Number NOT NULL,
    dataOdbioru Date DEFAULT SYSDATE NOT NULL
)
/
-- Add keys for table Sprzedane
ALTER TABLE Sprzedane ADD CONSTRAINT Key4 PRIMARY KEY (idZamowienia)
/

-- Table JazdyProbne
CREATE TABLE JazdyProbne(
    idKlienta Number NOT NULL,
    nrSeryjny Varchar2(20 ) NOT NULL,
    idPracownika Number NOT NULL,
    idOddzialu Number NOT NULL,
    od Timestamp(0) NOT NULL,
    do Timestamp(0) NOT NULL,
    uwagi Varchar2(255 )
)
/
-- Create indexes for table JazdyProbne
CREATE INDEX Index3 ON JazdyProbne (idKlienta,nrSeryjny,idPracownika)
/
-- Add keys for table JazdyProbne
ALTER TABLE JazdyProbne ADD CONSTRAINT Key6 PRIMARY KEY (idKlienta,nrSeryjny)
/

-- Table Klienci
CREATE TABLE Klienci(
    idKlienta Number NOT NULL,
    imie Varchar2(20 ) NOT NULL,
    drugieImie Varchar2(20 ),
    nazwisko Varchar2(20 ) NOT NULL,
    dataUrodzenia Date NOT NULL,
    kodPocztowy Char(5 ) NOT NULL
    CONSTRAINT CheckConstraint9 CHECK (kodPocztowy > 0),
    miasto Varchar2(30 ) NOT NULL,
    ulica Varchar2(30 ) NOT NULL,
    nrDomu Varchar2(3 ) NOT NULL,

```



```

nrMieszkania Number(3,0)
    CONSTRAINT CheckConstraint10 CHECK (nrMieszkania > 0),
pesel Char(11 )
    CONSTRAINT CheckConstraint18 CHECK ((SUBSTR(pesel,1,2) BETWEEN '00' AND '99')
AND ((SUBSTR(pesel,3,2) BETWEEN '01' AND '12')
OR (SUBSTR(pesel,3,2) BETWEEN '21' AND '32'))
AND (SUBSTR(pesel,5,2) BETWEEN '01' AND '31')),
nrTelefonu Char(9 ) NOT NULL
    CONSTRAINT CheckConstraint11 CHECK (nrTelefonu > 0)
)
/
-- Create indexes for table Klienci
CREATE INDEX Index4 ON Klienci (idKlienta)
/
-- Add keys for table Klienci
ALTER TABLE Klienci ADD CONSTRAINT Key7 PRIMARY KEY (idKlienta)
/

-- Table Oddzialy
CREATE TABLE Oddzialy(
    idOddzialu Number NOT NULL,
    kodPocztowy Char(5 ) NOT NULL
        CONSTRAINT CheckConstraint13 CHECK (kodPocztowy > 0),
    miasto Varchar2(30 ) NOT NULL,
    ulica Varchar2(30 ) NOT NULL,
    nrBudynku Varchar2(4 ) NOT NULL,
    nrLokalu Number(3,0)
        CONSTRAINT CheckConstraint14 CHECK (nrLokalu > 0)
)
/
-- Create indexes for table Oddzialy
CREATE INDEX Index5 ON Oddzialy (idOddzialu)
/
-- Add keys for table Oddzialy
ALTER TABLE Oddzialy ADD CONSTRAINT Key8 PRIMARY KEY (idOddzialu)
/

-- Table Personel
CREATE TABLE Personel(
    idPracownika Number NOT NULL,
    imie Varchar2(20 ) NOT NULL,
    drugieImie Varchar2(20 ),
    nazwisko Char(20 ) NOT NULL,
    dataUrodzenia Date NOT NULL,
    nrTelefonu Number(9,0) NOT NULL
        CONSTRAINT CheckConstraint15 CHECK (nrTelefonu > 0)
)
/
-- Create indexes for table Personel
CREATE INDEX Index6 ON Personel (idPracownika)
/
-- Add keys for table Personel
ALTER TABLE Personel ADD CONSTRAINT idPersonelu PRIMARY KEY (idPracownika)
/

-- Table Stanowiska
CREATE TABLE Stanowiska(
    funkcja Varchar2(20 ) NOT NULL

```

```

)
/
-- Add keys for table Stanowiska
ALTER TABLE Stanowiska ADD CONSTRAINT Key21 PRIMARY KEY (funkcja)
/

-- Table TypyMotocykli
CREATE TABLE TypyMotocykli(
  typ Varchar2(20 ) NOT NULL
)
/
-- Add keys for table TypyMotocykli
ALTER TABLE TypyMotocykli ADD CONSTRAINT Key9 PRIMARY KEY (typ)
/

-- Table Kolory
CREATE TABLE Kolory(
  kolor Varchar2(20 ) NOT NULL
)
/
-- Add keys for table Kolory
ALTER TABLE Kolory ADD CONSTRAINT Key10 PRIMARY KEY (kolor)
/

-- Table RodzajePaliwa
CREATE TABLE RodzajePaliwa(
  paliwo Varchar2(20 ) NOT NULL
)
/
-- Add keys for table RodzajePaliwa
ALTER TABLE RodzajePaliwa ADD CONSTRAINT Key11 PRIMARY KEY (paliwo)
/

-- Table Kraje
CREATE TABLE Kraje(
  kraj Varchar2(20 ) NOT NULL
)
/
-- Add keys for table Kraje
ALTER TABLE Kraje ADD CONSTRAINT Key13 PRIMARY KEY (kraj)
/

-- Table DostEgzemplarza
CREATE TABLE DostEgzemplarza(
  nrSeryjny Varchar2(20 ) NOT NULL,
  idOddzialu Number NOT NULL
)
/
-- Add keys for table DostEgzemplarza
ALTER TABLE DostEgzemplarza ADD CONSTRAINT Key14 PRIMARY KEY (nrSeryjny)
/

-- Table Zatrudnienia
CREATE TABLE Zatrudnienia(
  idPracownika Number NOT NULL,
  idOddzialu Number NOT NULL,
  funkcja Varchar2(20 ) NOT NULL,
  pensja Number(7,2) NOT NULL

```

```

        CONSTRAINT CheckConstraint12 CHECK (pensja > 0),
        zatrudnionyOd Date DEFAULT SYSDATE NOT NULL,
        zatrudnionyDo Date
    )
/
-- Add keys for table Zatrudnienia
ALTER TABLE Zatrudnienia ADD CONSTRAINT Key15 PRIMARY KEY (idOddzialu,idPracownika)
/

```

-- Table Zamowienia

```

CREATE TABLE Zamowienia(
    idZamowienia Number NOT NULL,
    idKlienta Number NOT NULL,
    nrSeryjny Varchar2(20 ) NOT NULL,
    idPracownika Number NOT NULL,
    idOddzialu Number NOT NULL,
    dataZamowienia Date DEFAULT SYSDATE NOT NULL,
    doOdbioru Date NOT NULL,
    cena Number(8,2) NOT NULL,
    zaliczka Number(8,2) DEFAULT 0 NOT NULL,
    CONSTRAINT CheckConstraint7 CHECK (cena > 0)
)
/
-- Create indexes for table Zamowienia
CREATE INDEX Index2 ON Zamowienia (idZamowienia)
/
-- Add keys for table Zamowienia
ALTER TABLE Zamowienia ADD CONSTRAINT Key18 PRIMARY KEY (idZamowienia)
/

```

-- Table Rezygnacje

```

CREATE TABLE Rezygnacje(
    idZamowienia Number NOT NULL,
    dataRezygnacji Date DEFAULT SYSDATE NOT NULL,
    powod Varchar2(255 )
)
/
-- Add keys for table Rezygnacje
ALTER TABLE Rezygnacje ADD CONSTRAINT Key19 PRIMARY KEY (idZamowienia)
/

```

-- Table KonkretnyEgzemplarz

```

CREATE TABLE KonkretnyEgzemplarz(
    nrSeryjny Varchar2(20 ) NOT NULL,
    idMotocyklu Number NOT NULL,
    dostepny Char(1 ) DEFAULT 't' NOT NULL
    CONSTRAINT CheckConstraint16 CHECK (dostepny IN ('t','n','r'))
)
/
-- Add keys for table KonkretnyEgzemplarz
ALTER TABLE KonkretnyEgzemplarz ADD CONSTRAINT Key20 PRIMARY KEY (nrSeryjny)
/

```

-- Table Silniki

```

CREATE TABLE Silniki(
    idSilnika Number NOT NULL,
    paliwo Varchar2(20 ) NOT NULL,
    typ Char(9 ) NOT NULL
)

```

```

        CONSTRAINT CheckConstraint17 CHECK (typ IN ('dwusuw','czterosuw')),
    pojSilnika Number(4,0) NOT NULL
        CONSTRAINT CheckConstraint19 CHECK (pojSilnika > 0),
    mocSilnika Number(3,0) NOT NULL
        CONSTRAINT CheckConstraint20 CHECK (mocSilnika > 0),
    spalanie Number(3,1) NOT NULL
        CONSTRAINT CheckConstraint21 CHECK (spalanie > 0)
    )
/
-- Add keys for table Silniki
ALTER TABLE Silniki ADD CONSTRAINT Key22 PRIMARY KEY (idSilnika)
/

-- Trigger for sequence ID_motocyklu_seq for column idMotocyklu in table Egzemplarze -----

CREATE OR REPLACE TRIGGER ts_Egzemplarze_ID_motocyklu__0 BEFORE INSERT
ON Egzemplarze FOR EACH ROW
BEGIN
    :new.idMotocyklu := ID_motocyklu_seq.nextval;
END;
/
CREATE OR REPLACE TRIGGER tsu_Egzemplarze_ID_motocyklu_0 AFTER UPDATE OF idMotocyklu
ON Egzemplarze FOR EACH ROW
BEGIN
    RAISE_APPLICATION_ERROR(-20010,'Cannot update column idMotocyklu in table Egzemplarze as it uses sequence.');
```

```

END;
/

-- Trigger for sequence ID_klienta_seq for column idKlienta in table Klienci -----

CREATE OR REPLACE TRIGGER ts_Klienci_ID_klienta_seq BEFORE INSERT
ON Klienci FOR EACH ROW
BEGIN
    :new.idKlienta := ID_klienta_seq.nextval;
END;
/
CREATE OR REPLACE TRIGGER tsu_Klienci_ID_klienta_seq AFTER UPDATE OF idKlienta
ON Klienci FOR EACH ROW
BEGIN
    RAISE_APPLICATION_ERROR(-20010,'Cannot update column idKlienta in table Klienci as it uses sequence.');
```

```

END;
/

-- Trigger for sequence ID_oddzialu_seq for column idOddzialu in table Oddzialy -----

CREATE OR REPLACE TRIGGER ts_Oddzialy_ID_oddzialu_seq BEFORE INSERT
ON Oddzialy FOR EACH ROW
BEGIN
    :new.idOddzialu := ID_oddzialu_seq.nextval;
END;
/
CREATE OR REPLACE TRIGGER tsu_Oddzialy_ID_oddzialu_seq AFTER UPDATE OF idOddzialu
ON Oddzialy FOR EACH ROW
BEGIN
    RAISE_APPLICATION_ERROR(-20010,'Cannot update column idOddzialu in table Oddzialy as it uses sequence.');
```

```

END;
/

```

-- Trigger for sequence ID_personelu_seq for column idPracownika in table Personel -----

```
CREATE OR REPLACE TRIGGER ts_Personel_ID_personelu_seq BEFORE INSERT
ON Personel FOR EACH ROW
BEGIN
    :new.idPracownika := ID_personelu_seq.nextval;
END;
/
CREATE OR REPLACE TRIGGER tsu_Personel_ID_personelu_seq AFTER UPDATE OF idPracownika
ON Personel FOR EACH ROW
BEGIN
    RAISE_APPLICATION_ERROR(-20010,'Cannot update column idPracownika in table Personel as it uses sequence.');
```

-- Trigger for sequence ID_zamowienia_trig for column idZamowienia in table Zamowienia -----

```
CREATE OR REPLACE TRIGGER ts_Zamowienia_ID_zamowienia__0 BEFORE INSERT
ON Zamowienia FOR EACH ROW
BEGIN
    :new.idZamowienia := ID_zamowienia_trig.nextval;
END;
/
CREATE OR REPLACE TRIGGER tsu_Zamowienia_ID_zamowienia_0 AFTER UPDATE OF idZamowienia
ON Zamowienia FOR EACH ROW
BEGIN
    RAISE_APPLICATION_ERROR(-20010,'Cannot update column idZamowienia in table Zamowienia as it uses sequence.');
```

-- Trigger for sequence ID_zamowienia_trig for column idSilnika in table Silniki -----

```
CREATE OR REPLACE TRIGGER ts_Silniki_ID_zamowienia_trig BEFORE INSERT
ON Silniki FOR EACH ROW
BEGIN
    :new.idSilnika := ID_zamowienia_trig.nextval;
END;
/
CREATE OR REPLACE TRIGGER tsu_Silniki_ID_zamowienia_trig AFTER UPDATE OF idSilnika
ON Silniki FOR EACH ROW
BEGIN
    RAISE_APPLICATION_ERROR(-20010,'Cannot update column idSilnika in table Silniki as it uses sequence.');
```

-- Wlasne triggerzy zapewniajace spojnosc i integralnosc bazy danych -----

```
CREATE TRIGGER ustawNiedostepny BEFORE INSERT ON Zamowienia
FOR EACH ROW BEGIN
    UPDATE KonkretnyEgzemplarz SET dostepny = 'n' WHERE nrSeryjny=(NEW.nrSeryjny);
END;
/
CREATE TRIGGER ustawDostepny BEFORE INSERT ON Rezygnacje
FOR EACH ROW BEGIN
    UPDATE KonkretnyEgzemplarz SET dostepny = 't' WHERE nrSeryjny=(
        SELECT nrSeryjny FROM Zamowienia WHERE idZamowienia=(NEW.idZamowienia));
END;
/
```

```

CREATE TRIGGER dostEgzemplarz BEFORE INSERT ON dostEgzemplarza
FOR EACH ROW BEGIN
    UPDATE KonkretnyEgzemplarz SET dostepny = 'n' WHERE nrSeryjny=(NEW.nrSeryjny);
END;
/
-- Create relationships section -----
ALTER TABLE Motocykle ADD CONSTRAINT produkuje FOREIGN KEY (marka) REFERENCES Producenci (marka)
/
ALTER TABLE JazdyProbne ADD CONSTRAINT bioraUdzial FOREIGN KEY (idKlienta) REFERENCES Klienci (idKlienta)
/
ALTER TABLE Egzemplarze ADD CONSTRAINT jestTypu FOREIGN KEY (typ) REFERENCES TypyMotocykli (typ)
/
ALTER TABLE Producenci ADD CONSTRAINT pochodziZ FOREIGN KEY (kraj) REFERENCES Kraje (kraj)
/
ALTER TABLE Egzemplarze ADD CONSTRAINT ma FOREIGN KEY (marka, model) REFERENCES Motocykle (marka, model)
/
ALTER TABLE DostEgzemplarza ADD CONSTRAINT posiada FOREIGN KEY (idOddzialu) REFERENCES Oddzialy (idOddzialu) ON DELETE
CASCADE
/
ALTER TABLE Silniki ADD CONSTRAINT naPaliwo FOREIGN KEY (paliwo) REFERENCES RodzajePaliwa (paliwo)
/
ALTER TABLE Egzemplarze ADD CONSTRAINT jestKoloru FOREIGN KEY (kolor) REFERENCES Kolory (kolor)
/
ALTER TABLE Zatrudnienia ADD CONSTRAINT jestZatrudniony FOREIGN KEY (idPracownika) REFERENCES Personel (idPracownika)
/
ALTER TABLE Zatrudnienia ADD CONSTRAINT zatrudnia FOREIGN KEY (idOddzialu) REFERENCES Oddzialy (idOddzialu)
/
ALTER TABLE JazdyProbne ADD CONSTRAINT jestWypozyczany FOREIGN KEY (nrSeryjny) REFERENCES DostEgzemplarza (nrSeryjny)
/
ALTER TABLE Rezygnacje ADD CONSTRAINT rezygnacja FOREIGN KEY (idZamowienia) REFERENCES Zamowienia (idZamowienia)
/
ALTER TABLE Zamowienia ADD CONSTRAINT zamawiaja FOREIGN KEY (idKlienta) REFERENCES Klienci (idKlienta)
/
ALTER TABLE Sprzedane ADD CONSTRAINT sprzedawane FOREIGN KEY (idZamowienia) REFERENCES Zamowienia (idZamowienia)
/
ALTER TABLE KonkretnyEgzemplarz ADD CONSTRAINT istnieje FOREIGN KEY (idMotocyklu) REFERENCES Egzemplarze (idMotocyklu)
/
ALTER TABLE Zamowienia ADD CONSTRAINT zamawiane FOREIGN KEY (nrSeryjny) REFERENCES KonkretnyEgzemplarz (nrSeryjny)
/
ALTER TABLE DostEgzemplarza ADD CONSTRAINT jestDostepny FOREIGN KEY (nrSeryjny) REFERENCES KonkretnyEgzemplarz
(nrSeryjny)
/
ALTER TABLE JazdyProbne ADD CONSTRAINT organizuje FOREIGN KEY (idOddzialu, idPracownika) REFERENCES Zatrudnienia
(idOddzialu, idPracownika)
/
ALTER TABLE Zamowienia ADD CONSTRAINT zamawia FOREIGN KEY (idOddzialu, idPracownika) REFERENCES Zatrudnienia
(idOddzialu, idPracownika)
/
ALTER TABLE Zatrudnienia ADD CONSTRAINT naStanowisku FOREIGN KEY (funkcja) REFERENCES Stanowiska (funkcja)
/
ALTER TABLE Egzemplarze ADD CONSTRAINT maSilnik FOREIGN KEY (idSilnika) REFERENCES Silniki (idSilnika);

```

5.4 Przykłady zapytań i poleceń SQL odnoszących się do bazy danych

1. Dodanie koloru do tablicy Kolory.

insert into Kolory values('Fioletowy');

analogicznie dodajemy inne kolory zapytaniem:

select Kolor from Kolory where Kolor like 'F%';

Wyświetlamy wszystkie kolory zaczynające się na literę F w tym przypadku SQL Developer wypisał kolor Fioletowy.

2. Polecenie UPDATE

Wpisujemy przykładową wartość encji egzemplarze poleceniem:

insert into egzemplarze values ('1','Honda', 'CRX 723', 'sportowy', 'zielony', '2', '2013', '570', '89', '123', '151', '40000', '3', 'dobry motocykl')

Następnie aktualizujemy jedną z danych. Wagę mnożymy razy 1.1, rok produkcji ustawiamy o jeden młodszy, dla motocykli firmy Honda.

UPDATE Egzemplarze SET waga=waga*1.1, rokProdukcji= rokProdukcji + 1 WHERE marka='Honda';

3. Wyświetlenie wszystkich egzemplarzy motocykli (atrybutów ID_motocyklu, Marka, Model, Typ) o pojemności silnika pomiędzy 500 a 1500 cm^3

SELECT e.idMotocyklu, e.marka, e.model, e.typ FROM Egzemplarze e, Silniki s WHERE e.idSilnika = s.idSilnika AND s.pojSilnika BETWEEN 500 AND 1500;

4. Usunięcie przykładowej wartości z relacji Klienci

DELETE FROM Klienci WHERE nazwisko IN ('Kowalski');

5. Wyświetlenie w porządku rosnącym według roku produkcji wszystkich egzemplarzy motocykli wraz ze wszystkimi atrybutami

SELECT * FROM Egzemplarze ORDER BY rokProdukcji ASC;

6. Wyświetlenie ilości sprzedanych motocykli przez określonego sprzedawcę

SELECT count(*) FROM Sprzedane s, Zamowienia z, Personel p WHERE s.idZamowienia=z.idZamowienia AND z.idPracownika=p.idPracownika AND p.Nazwisko IN('Kowalski');

6. Bibliografia

- [1] T.Connolly, C.Begg, „*Systemy baz danych. Praktyczne metody projektowania, implementacji i zarządzania - tom 1*”, Wydawnictwo RM, Warszawa 2004
- [2] M.Kowalczyk, *Slajdy wykładowe do przedmiotu Wstęp do Baz Danych*, Warszawa 2012